



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 473/2023-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **JUDr. Michala Mudráka**, Hurbanovo námestie 1, Bratislava, správcu konkurznej podstaty úpadcu Zevax, s. r. o., Medená 18, Bratislava, IČO 44 543 476, zastúpeného Mgr. Michalom Zemanom, advokátom, Medená 18, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 7C/94/2011, postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 6Co/208/2011, sp. zn. 8Co/474/2012 a sp. zn. 5Co/478/2015 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 3Cdo/175/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 7C/94/2011, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5Co/478/2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 3Cdo/175/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. B1-7C/94/2011 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **4 500 eur**, ktoré mu **j e p o v i n n ý** zaplatiť Mestský súd Bratislava IV v sume 2 000 eur, Krajský súd v Bratislave v sume 1 500 eur a Najvyšší súd Slovenskej republiky v sume 1 000 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **493,10 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 16. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi všeobecných súdov uvedených v záhlaví tohto nálezu. Žiada finančné zadostučinenie 13 000 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 473/2023-19 z 25. januára 2024 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu na ďalšie konanie.

II.

Skutkové východiská a sťažnostná argumentácia

3. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že obchodná spoločnosť Zevax, s.r.o., podala 16. mája 2011 na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) žalobu o náhradu škody proti Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže ako žalovanému 1 a proti Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava ako žalovanému 2. Konanie na okresnom súde bolo vedené pod sp. zn. 7C/94/2011. Pretože na majetok spoločnosti Zevax, s.r.o., bol v roku 2012 vyhlásený konkurz, sťažovateľ ako konkurzný správca vstúpil do predmetného konania do postavenia žalobcu namiesto úpadcu, a to podaním z 5. apríla 2013. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7C/94/2011 z 10. novembra 2014 žalobu zamietol. Na odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5Co/478/2015 z 28. augusta 2017 rozsudok okresného súdu potvrdil. Sťažovateľ 18. decembra 2017 podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3Cdo/175/2018 z 25. apríla 2022 zrušil rozsudky okresného súdu, aj krajského súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľ poukázal na to, že súdom trvalo vyše roka od 16. mája 2011 do 24. mája 2012 (keď bolo doručené uznesenie krajského súdu sp. zn. 6Co/208/2011 z 30. apríla 2012), kým rozhodli, že žalobcovi sa nepriznáva oslobodenie od súdnych poplatkov. Následne okresný súd nezákonne zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku (bez riadnej predchádzajúcej výzvy) uznesením z 12. júla 2012, ako to bolo konštatované aj v zrušujúcom uznesení krajského súdu sp. zn. 8Co/474/2012 z 31. januára 2013, čím došlo k ďalším prietáhom v trvaní približne pol roka. Pojednávanie bolo potom nariadené až na 28. júl 2014, teda o takmer rok a pol.

5. Proti rozsudku okresného súdu vydanému v napadnutom konaní podal sťažovateľ 4. marca 2015 odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté až 28. augusta 2017, t. j. po takmer 2 a pol roku. Sťažovateľ podal proti rozsudku odvolacieho súdu 18. decembra 2017 dovolanie a podľa jeho informácií okresný súd postúpil vec dovolaciemu súdu 7. septembra 2018. Aj dovolacie konanie trvalo podľa

neho neprimerane dlho, zároveň však zdôraznil, že existenciu celého dovolacieho konania (resp. už od momentu vydania a doručenia rozsudku súdu druhej inštancie) je potrebné považovať za priet'ahy v konaní, za ktoré zodpovedá najmä súd prvej a druhej inštancie, a to z dôvodu zjavne arbitrárnych rozhodnutí o neexistencii pasívnej legitímácie na strane žalovaných (podľa okresného a krajského súdu mala byť žalovaná Slovenská republika). V súvislosti s tým sťažovateľ poukázal na body 14 až 16 uznesenia najvyššieho súdu o jeho dovolaní sp. zn. 3Cdo/175/2018 z 25. apríla 2022.

6. Sťažovateľ namieta celkovú dĺžku napadnutého konania, prvoinštančné, druhoinsťančné a dovolacie konanie vrátane všetkých stupňov konania, najmä pokiaľ ide o rozhodovanie o oslobodení od súdnych poplatkov a o nezákonnom zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

III.

Vyjadrenie mestského súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

7. Mestský súd (na ktorý od 1. júna 2023 prešiel výkon súdnictva v danej veci z okresného súdu, pozn.) vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol chronologický prehľad jednotlivých úkonov v napadnutom konaní a konštatoval, že v spore konal plynule, hospodárne, pravidelne nariaďoval pojednávania a vysporadúval sa s procesnými návrhmi žalobcu. K celkovej dĺžke konania prispela aj objektívna skutočnosť, že spis bol postupne pridelený 5 sudcom. Podľa jeho názoru samotným rozsudkom z 10. novembra 2014, ktorý bol potvrdený rozsudkom krajského súdu z 28. augusta 2017, neboli spôsobené priet'ahy v konaní. Čo sa týka uznesenia z 21. júla 2011, ktorým žalobcovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, uviedol, že toto rozhodnutie vydal po viac ako 2 mesiacoch od doručenia žaloby, čo nemožno považovať za priet'ah v konaní.

III.2. Vyjadrenie krajského súdu:

8. Krajský súd vo svojom vyjadrení týkajúcom sa konania sp. zn. 6Co/208/2011 uviedol, že zberný spis vedený k tomuto odvolaciemu konaniu je už skartovaný. Z dostupných údajov bolo cez spisovú kanceláriu zistené, že vec napadla na krajský súd 7. novembra 2011 a bola rozhodnutá 30. apríla 2012, pričom spis bol vrátený okresnému súdu 10. mája 2012. Možno teda konštatovať, že vec bola rozhodnutá bez priet'ahov a v primeranej lehote.

9. Vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 8Co/474/2012 krajský súd poukázal na to, že časové obdobie od vydania prvoinštančného rozhodnutia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku z 12. júla 2012 do rozhodnutia odvolacieho súdu z 31. januára 2013 o zrušení daného prvoinštančného rozhodnutia považuje za primerané. Nešlo o vec mimoriadneho významu, ktorá si vyžaduje prioritné vybavenie, a sťažovateľom tvrdený záujem na urýchlennom konaní spochybňuje skutočnosť, že v danej veci nepodal na odvolacom súde žiadosť o jej urýchlené (prednostné) vybavenie a ani nevyvinul žiadne úsilie podaním sťažnosti orgánom štátnej správy súdu.

10. Pokiaľ ide o konanie sp. zn. 5Co/478/2015, krajský súd uviedol, že vec napadla 23. septembra 2015, súd 9. marca 2017 zaslal právnomu zástupcovi žalobcu a žalovaného vzájomné vyjadrenie s tým, aby realizovali repliku a dupliku. Vo veci bol vyhlásený rozsudok 28. augusta 2017. Súd hodnotí vec ako skutkovo a právne zložitú vzhľadom na to, že ide o obchodnú vec – náhradu škody

z neplatnej obchodnej verejnej súťaže zahŕňajúcej nájom štyroch obchodných priestorov v dvoch budovách. Zároveň bolo nutné právne vyhodnotiť platnosť súťaže, platnosť jej zrušenia, legálnosť obnovy predchádzajúcich nájomných vzťahov, určiť výšku škody, ale najmä posúdiť pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného, ktorou sa zaoberal aj najvyšší súd.

III.3. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

11. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že príslušné dovolacie konanie bolo vedené od 10. septembra 2018 do 25. apríla 2022, t. j. 43 mesiacov. Jeho dĺžka bola nepochybne negatívne ovplyvnená okrem vysokej zaťažnosti jednotlivých senátov aj ďalšími objektívnymi faktormi spočívajúcimi v skončení funkcie sudcov, pričom vo veci sa vystriedali 4 sudcovia spravodajcovia. Zaťažnosť senátov občianskoprávneho kolégia sa prerozdelením vecí po odídených či odvolaných sudcoch enormne zvýšila a z objektívnych príčin nebolo možné prijať také efektívne opatrenie, ktoré by urýchlilo konanie o dovolaní sťažovateľa.

12. Tiež zdôraznil, že dovolacie konanie nie je konanie o riadnom, ale o mimoriadnom opravnom prostriedku, podstatou ktorého je posudzovanie právnych otázok spôsobilých výnimočne, pri splnení ďalších podmienok prelomiť princíp nezmeniteľnosti a nezrušiteľnosti právoplatného a tým konečného rozhodnutia súdu. Nevykonanie žiadneho úkonu súdu vo vzťahu k stranám sporu, osobitne ak ide o konanie o dovolaní, preto bez ďalšieho neznamená, že dovolací súd (senát, ktorému bolo dovolanie pridelené na prejednanie a rozhodnutie) je v konaní nečinný a že v konaní dochádza k zbytočným, ničím neodôvodneným priet'ahom.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

14. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci)

v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

16. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, kde je sťažovateľ žalobcom v konaní o náhradu škody v súvislosti so zrušenou obchodnou verejnou súťažou, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania pred okresným súdom, krajským súdom ani pred najvyšším súdom nebola závislá od skutkovej, či právnej náročnosti prerokovávanej veci.

17. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v konaní pred okresným, krajským a najvyšším súdom, ústavný súd nezistil okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetných fázach konania k zbytočným prieťahom.

18. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov v posudzovaných obdobiach napadnutého konania, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti, z vyjadrení súdov a z predložených súdnych spisov.

19. Po doručení vyjadrení žalovaných k žalobe okresnému súdu 20. a 21. mája 2013 bolo pojednávanie nariadené na 7. október 2013 zrušené z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na iný súd. Následne bol 27. júna 2014 nariadený termín pojednávania na 28. júl 2014. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd vo veci nekonal vyše 1 rok a 1 mesiac.

20. Ústavný súd pri hodnotení postupu okresného súdu poukazuje aj na uznesenie krajského súdu sp. zn. 8Co/474/2012 z 31. januára 2013, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu o zastavení konania vydané v napadnutom konaní a vec vrátená na ďalšie konanie. Dôvodom uvedeného rozhodnutia krajského súdu bola skutočnosť, že rozhodnutie okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Okresný súd pochybil, ak sťažovateľovi neurčil novú lehotu na splnenie poplatkovej povinnosti, keďže počas lehoty na základe prvej výzvy nemusel plniť svoju poplatkovú povinnosť pod následkom zastavenia konania, pretože sa stále rozhodovalo o jeho oslobodení od súdnych poplatkov. Z uvedených skutočností vyplýva neefektívna a nesprávna činnosť okresného súdu, ktorá tiež spôsobila prieťahy v napadnutom konaní.

21. O neefektívnej činnosti okresného súdu svedčí aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/175/2018 z 25. apríla 2022, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu z 10. novembra 2014 vydaný v napadnutom konaní (spolu s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu z 28. augusta 2017) a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Dôvodom rozhodnutia najvyššieho súdu bola skutočnosť, že rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu spočívajú na nesprávnom právnom posúdení v otázkach týkajúcich sa určenia pasívne vecne legitimovaného subjektu.

22. Nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou (dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (m. m. I. ÚS 688/2014).

23. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo zo strany okresného súdu k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

24. Pokiaľ ide o postup krajského súdu v konaní sp. zn. 6Co/208/2011 o odvolaní proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi, z predloženého spisu okresného súdu a chronologického prehľadu jednotlivých úkonov v napadnutom konaní je zrejmé, že vec bola predložená krajskému súdu 7. novembra 2011 a súd o predmetnom odvolaní rozhodol 30. apríla 2012, pričom spis bol vrátený okresnému súdu 11. mája 2012. V tomto prípade krajský súd rozhodol po približne 6 mesiacoch od predloženia veci, ktorá tak bola rozhodnutá bez priet'ahov a v primeranej lehote. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnej s'ťažnosti nevyhovel.

25. Vo vzťahu k postupu krajského súdu v konaní sp. zn. 8Co/474/2012 o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania ústavný súd z predložených súdnych spisov a prehľadu jednotlivých úkonov zistil, že vec bola predložená krajskému súdu 7. decembra 2012 a súd o predmetnom odvolaní rozhodol 31. januára 2013, pričom spis bol vrátený okresnému súdu 15. februára 2013. Krajský súd tak rozhodol po necelých 2 mesiacoch od predloženia veci, ktorá teda bola rozhodnutá bez priet'ahov a v primeranej lehote. Ústavný súd preto aj v tejto časti ústavnej s'ťažnosti nevyhovel.

26. Pokiaľ ide o postup krajského súdu v konaní sp. zn. 5Co/478/2015 o odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 10. novembra 2014 vydanému v napadnutom konaní, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vec bola predložená krajskému súdu v septembri 2015 a až s odstupom 1 roka 7 mesiacov (28. apríla 2017) súd zaslal vyjadrenie žalovaného 2 s'ťažovateľovi a žalovanému 1. Krajský súd o predmetnom odvolaní rozhodol rozsudkom z 28. augusta 2017, teda po 1 roku a 11 mesiacoch od predloženia veci.

27. Okrem nie dostatočne promptného postupu krajského súdu v uvedenej veci ústavný súd poukazuje aj na jeho neefektívnu činnosť, o ktorej svedčí uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/175/2018 z 25. apríla 2022, ktorým bol rozsudok krajského súdu sp. zn. 5Co/478/2015 z 28. augusta 2017 zrušený (k tomu pozri bod 20).

28. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v konaní sp. zn. 5Co/478/2015 došlo zo strany krajského súdu k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

29. Pokiaľ ide o postup najvyššieho súdu v konaní sp. zn. 3Cdo/175/2018 o podanom dovolaní, vec mu bola doručená 10. septembra 2018 a o dovolaní rozhodol uznesením z 25. apríla 2022, teda po vyše 3 rokoch a 7 mesiacoch.

30. Vo vzťahu k obrane najvyššieho súdu spočívajúcej v argumentácii o nadmernej zaťažnosti senátov občianskoprávneho kolégia v dôsledku personálnej poddimenzovanosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 52/99).

31. Vychádzajúc z uvedeného, s prihliadnutím najmä na celkovú dĺžku dovolacieho konania ústavný súd dospel k záveru, že v aj predmetnom dovolacom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

32. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, prikázal podľa čl. 127 ods. 2 ústavy mestskému súdu, na ktorý prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva v predmetnej veci z okresného súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa právoplatne skončená. Ústavný neprikázal krajskému súdu v konaní sp. zn. 5Co/478/2015 a najvyššiemu súdu v konaní sp. zn. 3Cdo/175/2018 konať bez zbytočných prietáhov, pretože v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa bolo už v uvedených konaniach právoplatne rozhodnuté.

33. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

34. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 13 000 eur, čo odôvodnil rozsiahlymi prietahmi spôsobenými nečinnosťou a neefektívnou činnosťou súdov, celkovou dĺžkou konania a výškou uplatňovanej náhrady škody.

35. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

36. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

37. Vzhľadom na doterajšiu celkovú dĺžku predmetného konania, ako aj na už uvedenú neodôvodnenú nečinnosť a neefektívnu a nesprávnu činnosť okresného súdu, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde (od 1. júna 2023 na mestskom súde, pozn.), správanie sťažovateľa, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie 2 000 eur pre sťažovateľa za primerané finančné zadosťučinenie, ktoré je povinný zaplatiť mestský súd. Vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, ako aj na uvedený postup krajského súdu v konaní sp. zn. 5Co/478/2015 a jeho neefektívnu činnosť a tiež postup najvyššieho súdu s dôrazom na dĺžku dovolacieho konania ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 1 500 eur, ktoré je povinný zaplatiť krajský súd, a 1 000 eur, ktoré je povinný zaplatiť najvyšší súd. Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadosťučinenia, ktorú už ústavný súd nepovažoval za primeranú, návrhu sťažovateľa nevyhovel.

V.

Trovy konania

38. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

39. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

40. Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľovi náhradu trov konania 493,10 eur z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2022 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v hodnote po 193,83 eur vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 11,63 eur. Uvedené sumy sa zvyšujú o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %, keďže právny zástupca sťažovateľa je platiteľom tejto dane.

41. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2024

Robert Šorl
predseda senátu